

Základní škola a mateřská škola Vyskytná nad Jihlavou,
příspěvková organizací
Vyskytná nad Jihlavou 94, 588 41

Zřizovatel: Obec Vyskytná nad Jihlavou

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

MŠ Vyskytná nad Jihlavou

Název ŠVP: **POHÁDKOVÁ DUHA**

Číslo jednací:

Platnost: od 1. 9. 2021 do 31.8.2026

Školní vzdělávací plán byl projednán na pedagogické a provozní radě dne: 31. 8. 2021

Vydal: ředitel školy Mgr. Petr Baueršíma

Zpracovala: učitelka pověřená vedením Mgr. Šárka Suchá

Razítko školy:

S obsahem ŠVP jsou seznámeni zákonní zástupci docházejících dětí. Každoročně je projednán na třídní schůzce s rodiči. ŠVP je veřejně přístupný v šatně MŠ nebo u učitelky pověřené vedením MŠ.

Tento vzdělávací program byl vytvořen na základě evaluace předchozího ŠVP Duha a podílel se na něm celý pedagogický tým školy.

Byl zpracován v souladu s RVP PV a dalšími obecně platnými předpisy a projednán na pedagogické radě.

Je to otevřený dokument, který bude každoročně aktualizován.

Mgr. Šárka Suchá
učitelka pověřená vedením MŠ

Obsah:

1. Identifikační údaje o škole

2. Obecná charakteristika školy

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

3.2. Životospráva

3.3. Psychosociální podmínky

3.4. Organizace

3.5. Řízení mateřské školy

3.6. Personální a pedagogické zajištění

3.7. Spoluúčast rodičů

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

3.11. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

4. Organizace vzdělávání

4.1. Charakteristika tříd, pravidla pro zařazování dětí

4.2. Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

4.3. Pravidla organizace individuálního vzdělávání

4.4. Souběžné působení dvou učitelů ve třídě

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Zaměření školy

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

5.3. Metody a formy vzdělávání

5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

5.5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

6. Vzdělávací obsah

Integrované bloky

Dílčí projekty

7. Evaluační systém

1. Identifikační údaje o škole

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání - POHÁDKOVÁ DUHA

Název školy: Základní škola a mateřská škola Vyskytná nad Jihlavou, příspěvková organizace

Sídlo školy: 58841 Vyskytná nad Jihlavou 94

Kontakty: MŠ: tel: 734 643 794 (Pastelky)
737 614 709 (Sluníčka)

Ředitel školy: tel: 567 276 224

E mail: ms@skolavyskytna.cz

Webové stránky: www.skolavyskytna.cz

Statutární zástupce: ředitel školy: Mgr. Petr Baueršíma

Zřizovatel: Obec Vyskytná nad Jihlavou

588 41 Vyskytná nad Jihlavou 67

Č.j.:

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021 do 31.8. 2026

2. Obecná charakteristika školy

Obec Vyskytná nad Jihlavou je od krajského města Jihlavy vzdálená 7 km.

Mateřská škola tvoří společně se základní školou jeden právní subjekt. Součástí příspěvkové organizace je ještě školní jídelna a školní družina. Všechny uvedené součásti sídlí v jedné budově.

Budova školy je na okraji obce. Byla postavena ve čtyřicátých letech minulého století. V těsné blízkosti školy vede hlavní silnice. Okna tříd a ložnice jsou situovány do rozlehlé školní zahrady, což vede k minimalizaci hlukové zátěže z komunikace. Mateřská škola využívá pro svoji potřebu vymezenou a oplocenou část.

Od září 2011 je mateřská škola zařazena v rejstříku škol jako dvoutřídní s celodenním provozem s kapacitou 37 dětí. Do naší mateřské školy jsou zapsány děti nejen z Vyskytné nad Jihlavou a jejích místních částí, ale i děti z jiných obcí i Jihlavy.

V 1. poschodí je umístěna třída Pastelky s kapacitou 24 dětí. V přízemí je třída Sluníčka se 13 dětmi. Obě třídy mají z venkovní strany oddělené vstupy. V interiéru jsou propojeny schodištěm v základní škole.

Okolí školy je velmi rozmanité a v dosahu ekosystémů jako je louka, les, rybník, potok, pole.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Mateřská škola má vyhovující prostory. Třídy jsou světlé a dostatečně prostorné pro stanovenou kapacitu (24 + 13) dětí a jejich věku. Naším cílem je zajistit funkční, podnětné a estetické prostředí. Rozmanitost nabídky pomůcek, hraček, materiálů a vybavení nám umožní naplňování výstupů a kompetencí vyplývajících z RVP PV. Prostorové uspořádání vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. Zřízení hracích tematických koutků a center aktivit vede děti k aktivitě a zájmu o předkládané činnosti. Především jsou zřízeny centra aktivit: kostky a doprava, knihy a písmena, dramatické hry (loutky, šaty, převleky, divadelní paraván), dílna, domácnost, kadeřnictví, lékař, výtvarný koutek, hudební koutek, pokusy a objevy, relaxační koutek a místo pro společná setkání. V každé třídě je využívána technika – audiovizuální technika, televize s možností DVD, interaktivní tabule ve třídě Pastelky, elektronické klávesy; sezónně koutek živé přírody dle IB v ŠVP. Ve třídách je vybavení hračkami na dobré úrovni. Vše je pedagogy plně využíváno.

Též je samozřejmostí antropometrický nábytek, který je bezpečný a nezávadný. Děti mají volný a otevřený přístup k nabídce. Jsou stanovena pravidla pro jejich užití. Ve třídách je snížena možnost pohybu a tělovýchovné aktivity. Jsou zde vykonávány činnosti, které jsou náročné na prostor. Vždy na začátku školního roku je konzultován s ředitelem školy rozvrh hodin tělesné výchovy v základní škole. Po dohodě využíváme plně zařízenou tělocvičnu v ZŠ a pobyt venku. V prostorách základní školy je i společenská místnost s vyvýšeným pódiem, kterou využíváme pro společenská setkání, divadla, akce školy a výstavy.

Mateřská škola prakticky nedisponuje chodbami. Šatny jsou malé, ale funkčním nábytkem jsme docílili efektivního využití místa. V šatnách je též zajišťován informační systém se zákonnými zástupci. Je to i místo pro prezentaci dětských prací a výtvorů. Výzdoba je vždy aktuální a vztahuje se k aktuálně prováděným činnostem, oslavám a svátkům.

Sociální zařízení je zcela vyhovující. Počet umyvadel i záchodků odpovídá kapacitě dle předpisů. V přízemí je umístěna sprcha.

Ložnice jsou neutrálně zařízené místnosti, které podporují uklidnění a relaxaci dětí. Lehátka jsou pevná a vždy povlečena ložním prádlem se shodným motivem. Jemné pastelové barvy podtrhují harmonický dojem místností. Ložnice ve třídě Pastelky je kapacitně hraniční.

Stěžejní prostor pro servírování a úpravu přesnídávek, pitného režimu a svačín je kuchyňka ve třídě Pastelky. Zde školnice připravuje k servírování uvedená jídla a umývá nádobí v myčce. Kuchyňka je zároveň šatnou pro pedagogické pracovnice, kabinetem pomůcek pro pedagogické pracovnice. Jsou zde umístěny i dokumenty a částečně archiv. Do této místnosti mají děti zakázaný vstup.

Toaleta dospělých je zároveň skladem pro rychlé doplnění čistících prostředků. Do této místnosti mají děti zakázaný vstup. Ve 2. poschodí v základní škole nám byl ředitelem školy vymezen prostor - co by sklad, dále pak malá místnost s oknem a umyvadlem, která slouží jako žehlárna. Zároveň je tato místnost vyhrazena jako „izolační místnost“ v případě podezření na infekční onemocnění (covid 19...).

Technické vybavení mateřské školy: PC, notebook, tiskárna, kopírka, scanner, CD přehrávač, internetové připojení, interaktivní tabule, televize, přehrávač DVD, elektrické klávesy, laminovací přístroj, myčka nádobí, mikrovlnná trouba, kávovar, rychlovarná konvice, žehlička, ionizační čističky vzduchu v obou třídách, školnice využívají pračku a sušičku v budově školy.

Knihovna zvláště učitelská je stále podle finančních možností doplňována o nové tituly. Snažíme se využívat i fondu učitelské knihovny v ZŠ. Dětská knihovna je hodnotná a cíleně doplňována. Využíváme i domácích knihovniček dětí i přátel školy, mezi něž patří i Místní knihovna ve Vyskytné nad Jihlavou a Okresní knihovna Jihlava.

Zahrada mateřské školy přes dvůr bezprostředně navazuje na budovu školy. Zahrada je zařízena přírodními prvky: průlezky, tabule, sedátka z masivního dřeva. Pro ukládání hraček je pořízen zahradní domeček. Součástí zahrady je pískoviště, volná travnatá plocha. V letním období možnost přenosného bazénku. Provoz na školní zahradě je řízen Řádem školní zahrady.

Všechny prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Záměry: Obohatit prostředí školní zahrady pro pobyt v letních měsících – solární sprcha, mlžení

Obměňovat prostředí tříd, aby byla stále podnětná a inspirující

3.2. Životospráva

Přípravu a výdej stravy zajišťuje školní jídelna, která je součástí Základní školy a mateřské školy. Skladba jídelníčku je plně v kompetenci vedoucí školní jídelny, která akceptuje pravidla veřejného zdravého stravování. Svačiny a pitný režim je podáván ve třídách s pomocí školnice. Ranní svačina se podává v jednotlivých třídách od 8.30 hod. V případě neakceptovatelnosti pomazánek je dětem nabízeno suché pečivo s přídatkem zeleniny či ovoce, v tomto případě je s dětmi metodicky pracováno. Nikdy děti do jídla nenutíme. Případné rozpory ve stravování konzultujeme se zákonnými zástupci dítěte.

Děti mají po celý den zajištěn dostatečný a kvalitní přístup tekutin (voda, čaj slazený i neslazený).

Oběd je vydáván 11.25 hod. ve školní jídelně v prostoru pouze pro mateřskou školu třídu Pastelky. Dětem do třídy Sluníčka je dovezena strava přes chodbu v čase 11.20 hod. Děti jsou vedeny k samostatné manipulaci s nádobím. Děti mají možnost výběru velikosti porce. Přídatky jsou samozřejmostí.

Odpolední svačina je podávána od 14.15 hod.

Dětem je poskytována plnohodnotná strava dle předpisů. Nápoje jsou zajištěny po celý den s volným přístupem dětí.

Děti se stravují vždy, jsou-li v čase podávání jídel v mateřské škole přítomny.

Respektujeme individuální potřeby dítěte – relaxaci, spánek a odpočinek. U dětí je zvyšována odolnost vůči nemocem. A to otužováním vzduchem, zvyšování tělesné zdatnosti a dodržováním pravidelné hygieny. Děti mají především při pobytu venku a v tělocvičně zajištěn

dostatečný pohyb. Samozřejmostí je i časté větrání, používání ionizačních čističek vzduchu v obou ložnicích, pobyt venku za každého počasí (vyjma dnů s extrémními podmínkami). K dětem přistupujeme individuálně.

Vždy sledujeme hledisko bezpečnosti, učíme děti odhadovat nebezpečí a možnost vzniku úrazu.

Mateřská škola udržuje prostory v čistotě přesně podle předpisů a hygienických norem.

Záměry: Zaměřit se na zdravé stravování u dětí, motivovat je k ochutnávání pro ně nových potravin

3.3. Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole se snažíme se všemi zaměstnanci zajišťovat prostředí bez stresu, napětí a nejistoty. Cílem je tvořivé, respektující a pozitivně laděné klima školy. U dětí podporujeme sebedůvěru, respekt k názoru druhého, komunikaci mezi sebou a spolupráci.

U nově přijatých dětí umožňujeme postupnou adaptaci i za přítomnosti zákonných zástupců. Reagujeme na individuální potřeby každého dítěte a požadavky zákonných zástupců v adaptačním období.

Umožňujeme dětem rozvoj podle jejich schopností. Respektujeme a rozvíjíme jejich zájmy a zaměření. Dáváme dětem možnost hledání „cesty“ k vyřešení problému (samostatnost, rozhodování, odpovědnost za své konání).

Pedagogický styl se projevuje jasnou a srozumitelnou komunikací, podporující pomoc a kamarádství mezi dětmi. Věnujeme se i předcházením projevům šikany a jiným patologickým jevům u dětí.

Učitelky svým hodnocením u dětí podporují výkony a úspěchy. Potlačují ale nezdravou soutěživost. Nikdy děti nesrovnávají, nýbrž se věnují posunům u jednotlivých dětí.

Volnost a svoboda je vyvážena nezbytnou mírou omezení. Vytváříme společně s dětmi pravidla soužití. Poté důsledně vyžadujeme dodržování těchto pravidel.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno či znevýhodňováno.

Záměry: Podporovat u dětí prosociální chování pozitivní motivací.

3.4. Organizace

V obou třídách je hlavní zásada organizace dodržování individuálních potřeb každého dítěte včetně požadavků na optimalizaci jeho biorytmu. Denní řád prolínají činnosti spontánní a řízené, tak aby byly v rovnováze. Třídy jsou prostorově uspořádané tak, aby děti měly snadný přístup k pomůckám a materiálu. Učitelky vždy předem mají nachystané pomůcky V režimu dne je pro nás důležité, aby byl denní řád školy dostatečně časově pružný. Důležitá je zásada zařazovat odpočinek, relaxaci a řízené preventivní pohybové aktivity. Dbáme také na osobní soukromí dětí.

Plánování vychází z potřeb a zájmu dětí vedoucí k podpoře jejich vlastní aktivity a experimentování. Děti mají možnost činnost dokončit nebo se k ní později vrátit.

Při nástupu je dětem umožněn individuální adaptační režim. Ke spojování tříd dochází výjimečně a většinou pouze v okrajových režimových momentech, kdy je předpoklad menšího počtu dětí (scházení a rozcházení dětí). Vždy je k tomuto spojování řádný důvod.

Denní řád

V denním programu je respektována individuální potřeba jednotlivých dětí ve všech činnostech.

06.15 hod. – 08.00 hod.	příchod dětí
06.15 hod. – 08.30 hod. pohybové	spontánní hry a činnosti, individuální i skupinové aktivity, aktivity
08.35 hod. – 08.50 hod.	svačina
08.55 hod. – 09.25 hod.	řízené a spontánní činnosti
09.25 hod. – 11.20 hod.	příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.25 hod. – 12.00 hod.	oběd, převlékání, hygiena
12.00 hod. – 12.30 hod.	odchod dětí po obědě, individuální práce s dětmi, dokončování činností
12.00 hod. – 14.00 hod.	relaxační činnosti, poslech hudby, pohádek, sledování DVD, shrnutí dopoledních zážitků, četba, vyprávění, odpočinek, spánek, klidové činnosti pro děti s nižší potřebou spánku
14.00 hod. – 14.30 hod.	příprava na svačinu, svačina
14.30 hod. – 15.45 hod.	spontánní činnosti, řízené činnosti individuální či skupinové, dokončovací činnosti

Záměry: Koordinovat odchody a příchody dětí s režimem v základní škole - důležité pro rodiče, kteří mají děti jak v MŠ, tak v ZŠ.

3.5. Řízení mateřské školy

ZŠ a MŠ Vyskytná nad Jihlavou je řízena ředitelem školy. Učitelka pověřená vedením mateřské školy je jmenována ředitelem. Postupujeme podle obecně platných závazných právních norem ČR (zákony, vládní nařízení, vyhlášky, metodické pokyny, případně organizační směrnice). Náplň práce zaměstnanců je součástí osobních listů. Písemně je stanovené delegování úkolů a pravomocí i písemné stanovení pracovní doby. Dokumentace školy je řádně vedena, funkčně a v souladu s legislativou.

Učitelka pověřená vedením mateřské školy stanovuje kontrolní a evaluační systém v mateřské škole. Pravidelně vyhodnocuje všechny oblasti chodu mateřské školy. Všechny pracovnice pracují v souladu s RVP PV a ŠVP.

Učitelka pověřená vedením vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.

Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční - opírá se o předchozí analýzu, využívá zpětnou vazbu.

Vnitřní informační systém je zajištěn především vzájemnou každodenní komunikací mezi učitelkou pověřenou vedením a učitelkami v obou třídách, stanovení úkolů ročním plánem, plánem akcí, měsíčními záměry, týdenními pokyny a informacemi aktuálního charakteru. Dále pedagogické rady, operativní porady, diskuse nad problémy jsou konány pro zajištění dostatečné informovanosti pracovníků.

Vnější informační systém je zajišťován mezi školou a zákonnými zástupci každodenní komunikací, informacemi na nástěnkách, konzultacemi, prostřednictvím informací na webových stránkách, e-mail, podněty předané rodiči, zjišťovacími dotazníky, schůzek rodičů a zpětnou vazbou či odezvou z akcí školy. V prostorách šaten jsou vyvěšeny volně přístupné materiály školy. Prostřednictvím ředitele školy spolupracuje mateřská škola se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy. Samozřejmostí je spolupráce se základní školou. V hojné míře spolupracujeme s odbornými poradenskými zařízeními pro zajišťování co nejlepší péče o děti se speciálními potřebami.

Záměry: Zefektivnit informační systém mezi třídami.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují 3 pedagogické pracovnice na plný úvazek a jedna na úvazek 0,645. Ve třídě Pastelky 2 pedagogické pracovnice – učitelka pověřená vedením a učitelka. Ve třídě Sluníčka pracuje 1 pedagogická pracovnice na plný úvazek, jedna na částečný. Učitelka na částečný úvazek si doplňuje kvalifikaci. Jinak jsou všechny pedagogické pracovnice kvalifikované. Další 2 pedagogické pracovnice jsou do roku 2022 na rodičovské dovolené.

Všechny pedagogické pracovnice se řídí povinnostmi učitele mateřské školy uvedenými v RVP PV.

Na úrovni vztahu mezi pedagogickými pracovníci upřednostňujeme týmovou spolupráci s jasně vymezenými kompetencemi. Pedagogické pracovnice se stále sebevzdělávají a dle možností navštěvují odborné semináře a školení.

Základní povinností každé pedagogické pracovnice je být sama vzorem s profesionálním chováním vyhovujícím zásadám výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Optimální formou práce pedagogické pracovnice je poznávání konkrétních potřeb dětí a jejich rodin. Chrání soukromí rodin a případně se domlouvají o společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dětí.

Pedagogické pracovnice pravidelně informují zákonné zástupce o výsledcích a individuálních pokrocích svých dětí. V případě zjištění určitých odlišností v chování či ve vzdělávání je zákonným zástupcům nabídnut servis odborného posouzení.

Dále v mateřské škole pracuje školnice na plný úvazek a dvě hodiny denně vypomáhá druhá školnice.

Záměry: Ustálit pedagogický sbor

Kvalifikace všech pedagogických pracovníků

Z důvodu vysokého věku současné pomocné školnice hledat do budoucna novou školnici na výpomoc (2 hodiny denně).

3.7. Spoluúčast rodičů

Obsahem spolupráce je zejména nastolit otevřené a důvěrné vztahy s oboustranným respektem a tolerancí a možnou ochotou spolupráce. Vždy je důležitá zásada jednat taktně a dodržovat princip zachování důvěrnosti a diskretnosti. Cílem mateřské školy je podporovat rodinnou výchovu a přinášet dětem pocit jistoty v jejich rodinném zázemí.

Jednou za dva roky je rodičům předkládán dotazník, který mohou odevzdat anonymně do poštovní schránky, nebo předat učitelce. Vyhodnocení dotazníku je pro nás důležitá zpětná vazba a je součástí evaluace školy.

Jednou ročně je pořádána schůzka s rodiči. Pokud dojde k neočekávané události, může být svolána schůzka i v průběhu školního roku. Pro rodiče předškoláků MŠ pořádá jednou ročně schůzku s ředitelem ZŠ Vyskytná nad Jihlavou a učitelkou z první třídy.

Pro rodiče s dětmi jsou pořádány společné dílničky 2x ročně, na konci školního roku Zahradní slavnost s pasováním předškoláků. Podle aktuální situace jsou pořádány i další akce, o kterých jsou rodiče informováni s dostatečným předstihem.

Mateřská škola pomáhá rodičům v péči o dítě a nabízí jim různou vzdělávací literaturu.

Podporujeme ochotu rodičů zprostředkovat dětem v MŠ besedu o jejich zaměstnání nebo koníčcích, využíváme nabídek na exkurze do zajímavých míst.

Záměry: Nabízet rodičům možnosti spolupráce a využívat jejich ochoty pro besedy, exkurze, společné činnosti

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech dětí dané mateřské školy. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, je v něm upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte

včetně úpravy metod a forem práce a učitelka, která PLPP zpracovává, jej projedná s ředitelem školy. Po vyhodnocení PLPP může ředitel školy doporučit využití poradenské pomoci ŠPZ a to může rozhodnout o podpůrných opatřeních vyššího stupně. IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení ŠPZ a informovaný souhlas zákonného zástupce. K poskytnutí poradenské pomoci ŠPZ dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele školy nebo OSPOD. Ředitel školy určí pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce. Ředitel školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však 1x ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba.

Záměry: Sledovat a průběžně vyhodnocovat a rozpoznat podněty ukazující na nutnost vytvoření PLPP.

3.9. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří při realizační podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti pro vzdělávání dětí nadaných.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu 1 až 4 stupně podpory.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Záměry: Sledovat a průběžně vyhodnocovat nadání u dětí a rozpoznat podněty ukazující na nutnost vytvoření PLPP.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola zajišťuje přiměřeně podnětné prostředí. Děti mladší tří let jsou umísťovány do třídy Sluníčka, kde je maximální počet dětí 13. Prostor je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí a umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. V umývárně je sprcha, školnice má k dispozici nepropustný chránič matrace, v případě potřeby škola zajistí i další hygienické pomůcky.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Režim dne respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty si děti do MŠ mohou přinést hračku nebo pomůcku z domu.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Záměry: Nepřetěžovat děti přílišnými podněty, spíše v průběhu školního roku obměňovat pomůcky ve třídě.

3.11. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Záměry: Seznámit všechny pedagogické pracovnice s možností jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

4. Organizace vzdělávání

4.1. Charakteristika tříd, pravidla pro zařazování dětí

V mateřské škole jsou děti rozděleny do dvou tříd. Děti jsou umísťovány vždy podle věku, nejstarší do třídy Pastelky, 13 nejmladších do třídy Sluníčka.

Třída Sluníčka je určena pro 13 dětí, proto jsou sem zařazeny nejmladší děti. Malý počet dětí umožňuje individuální přístup učitelky, klidnější prostředí pomáhá při adaptaci dětí. Abychom předešli přemíře podnětů, je zde méně hraček. Pomůcky jsou přiměřené věku dětí. S ohledem na schopnosti a pozornost dětí jsou činnosti plánovány na kratší dobu, častěji se střídají.

Třída Pastelky má kapacitu 24 dětí. Jsou sem umísťovány děti nejstarší. Učitelky připravují vzdělávací nabídku tak, aby se do nich mohly zapojit jednotlivé děti podle individuálních potřeb, zájmů a stupně vývoje. Aby bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti.

4.2. Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

Do MŠ se přijímají se děti od dvou zpravidla do 6 let, mladší děti v případě volné kapacity a s ohledem na individuální schopnosti a dovednosti umožňující kolektivní vzdělávání podle ŠVP. Děti ze spádových obcí, které dovrší tři let do 31.8. roku, ve kterém se koná zápis, jsou přijímány přednostně, v dalším stupni jsou přednostně přijímány děti, které již mají sourozence nebo sourozenec byl přijat do MŠ nebo ZŠ Vyskytná nad Jihlavou.

Zápis do MŠ se koná v období od 2. 5. do 16. 5. a termín a konkrétní kritéria pro přijímání jsou zveřejněny v dostatečném předstihu v MŠ, na vývěškách v obci a na webových stránkách školy.

4.3. Pravidla organizace individuálního vzdělávání

Dítě může plnit povinné předškolní vzdělávání jiným způsobem – individuálním vzděláváním (zákon č.561/2004 Sb., školský zákon, §34, odst. b).

Pokud zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se rozhodne pro individuální vzdělávání svého dítěte, je povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy.

Individuální vzdělávání probíhá mimo mateřskou školu a jeho průběh je plně v kompetenci rodičů dítěte. Mateřská škola ověří úroveň očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech formou rozhovoru a připravených pracovních činností s dítětem v rozsahu 1 hodiny, poté může doporučit zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Ověřování úrovně očekávaných výstupů se zúčastní ředitel, učitelka pověřená vedením MŠ a kmenové učitelky.

Pokud rodiče nezajistí účast dítěte na ověřování výsledků a nedomluví si náhradní termín, ředitel školy ve správním řízení ukončí individuální vzdělávání dítěte. Dítě pak bude plnit

povinné předškolní vzdělávání řádnou docházkou do mateřské školy, neboť ho nelze dále individuálně vzdělávat.

4.4. Souběžné působení dvou učitelů ve třídě

Podle možností je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě. Ve třídě Sluníčka, kde je pouze 13 dětí toto „překrývání“ probíhá zejména při ukládání dětí k odpolednímu odpočinku a předávání dětí, které odcházejí domů po obědě. Pak částečně i při pobytu venku. Vycházky jsou řešeny společně pro obě třídy MŠ. Přichází třetí učitelka a podle počtu dětí přebírá děti ze třídy Sluníčka i Pastelky.

Ve třídě Pastelky souběžně působí dvě učitelky při pobytu dětí venku, dále pak při obědě, odchodu dětí po obědě, odpoledním odpočinku. Děti se sníženou potřebou spánku po krátkém odpočinku v ložnici přechází do třídy, kde s nimi pracuje učitelka při klidných činnostech.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Zaměření školy

Naší vizí je „Školka v přírodě“.

Chceme naplno využít možností, které nám poskytuje umístění mateřské školy na okraji vesnice a přitom nedaleko od města. Zaměřit se na environmentální problematiku. Naší vizí je škola, která učí děti nejen z naší obce, vážit si přírody a přirozeně ji i chránit.

Jelikož jsme součástí základní školy, děti z mateřské školy důvěrně znají prostředí základní školy i zdejší učitele a žáky. Máme možnost úzce spolupracovat a připravovat děti na plynulý přechod z mateřské do základní školy.

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Při tvorbě vzdělávacího programu jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který je pro nás závazný. Cílem našeho programu je všestranně rozvíjet každé dítě podle jeho potřeb tak, aby na konci předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou bytostí, schopnou pokud možno zvládat aktivně nároky, které jsou na ně kladeny v prostředí jemu blízkém.

Chceme se více zaměřit na environmentální problematiku, téma ochrany přírody zařazovat častěji mezi témata TVP.

Zároveň se už několik let zaměřujeme na polytechnickou výchovu, která jde podle našeho názoru „ruku v ruce“ s environmentální.

5.3. Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole přizpůsobujeme vývojovým potřebám dětí. Učitelky se snaží využívat při své práci všechny vhodné metody a formy práce pro vzdělávání dětí předškolního věku. Především to jsou:

prožitkové učení – učení dítěte vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku; je to způsob učení, který je pro dítě přirozený a jemu vlastní; v předškolním vzdělávání je realizováno zejména na základě volby dítěte z nabídky činností

kooperativní učení – učení založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací; učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit si, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci

situační učení – učení, jehož těžištěm je praktické získávání zkušeností, poznatků, dovedností, návyků v kontextu dané situace, přímo v praxi; jedná se o učení dětí skutečným jednáním, ne učení o dané situaci. Je založené na vytváření a využívání situací, které jsou pro dítě srozumitelné.

tematické učení – způsob vzdělávání dětí, který spočívá ve vyhledávání témat, činností a situací, které jsou dětem blízké a srozumitelné a které umožňují, aby děti získávaly očekávané poznatky, dovedností, hodnoty i postoje v reálných souvislostech a tak je dokázaly prakticky využít. Na začátku roku děti sdělí svoje oblíbená témata a učitelky je během roku zařazují mezi témata třídního vzdělávacího programu.

Zařazujeme činnosti částečně i zcela řízené učitelkou. Spontánní i řízené aktivity se během dne střídají v poměru odpovídajícím potřebám předškolního dítěte. Didaktický styl je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

Pro úspěšné vzdělávání dětí s priznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně priznaného podpůrného opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

5.5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Menší počet dětí umožňuje dostatek emoční podpory od učitelky, děti mají pocit bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče.

Ve třídě jsou nastavena srozumitelná a graficky znázorněná pravidla.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Zvláštní důraz je kladen na adaptaci dětí, délka pobytu v MŠ, zvláštnosti ve stravování, v oblékání, hygieně... jsou konzultovány s rodiči.

6. Vzdělávací obsah

„Každá jednotlivá barva duhy obsahuje jeden střípek informace, ale teprve všechny dohromady dají krásnou kompletní mozaiku.“ Stejně tak i my nechceme děti učit jednotlivosti. Naším cílem je umožnit jim poznání v souvislostech, s důrazem na konkrétní jevy, které děti v předškolním věku nejlépe chápou.

Vzdělávací nabídka je rozdělena do integrovaných bloků – tj. do tematických okruhů, kterým se během roku věnujeme a které jsou propojeny společnými prvky. Tyto bloky a jejich pedagogické záměry jsou pro obě třídy společné.

Nabídka činností není závazná, každá třída si ji vytváří sama a nese odpovědnost za rovnoměrné zastoupení všech vzdělávacích oblastí. Integrované bloky jsou podrobněji rozpracovány na

úrovni třídních vzdělávacích programů, a to tak, že v každém integrovaném bloku zohledňujeme všech 5 vzdělávacích oblastí:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Součástí vzdělávacího programu jsou i projekty, které jsou uvedeny v Plánu práce na každý školní rok.

Integrované bloky:

Integrovaných bloků je 5 a nesou názvy jednotlivých barev duhy. Protože jako v duze přechází jedna barva do druhé, tak i u nás jednotlivé bloky na sebe navazují, vychází jeden z druhého, doplňují se a rozvíjí. Každý integrovaný blok provází jedna kouzelná postavička, která je společná pro obě třídy a je volena tak, aby konkretizovala dětem témata bloku.

Integrované bloky si mohou učitelky v jednotlivých třídách členit podle vlastních záměrů na menší celky zpracované podrobněji v třídních vzdělávacích plánech. Bloky jsou uspořádány chronologicky. Témata si učitelky vybírají samy, podle aktuální situace, nebo podle toho, co děti oslovuje a zajímá je. Jednotlivým tématům se věnují tak dlouho, jak je potřeba. Zároveň dbají na to, aby činnosti směřovaly k naplňování klíčových kompetencí, kterých mají děti dosáhnout. (Klíčové kompetence jsou soubory činnostně a prakticky zaměřených výstupů, jejichž osvojování je dlouhodobý a složitý proces, který v předškolním vzdělávání začíná, pokračuje v dalším vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.)

Při plánování učitelky zohledňují okolnosti, které ovlivňují průběh vzdělávacího procesu – počet dětí ve třídě, věkové složení, aktuální situace a podmínky, individuální potřeby dětí atd.

Integrované bloky:

1. ŽLUTÁ
2. ORANŽOVÁ
3. MODRÁ
4. ZELENÁ
5. ČERVENÁ

1. Integrovaný blok ŽLUTÁ

Charakteristika:

V tomto bloku budeme vycházet z rodiny a ve spolupráci s ní budeme postupně učit děti žít ve společenství druhých lidí, chovat se prosociálně. Děti se seznamují s prostředím mateřské školy, učí se najít svoje místo ve skupině, dokázat se prosadit, ale i podřídít. Naše působení směřuje k nenásilné podpoře kamarádkých vztahů mezi dětmi a partnerských vztahů mezi dětmi a dospělými. Učíme se spolupráci, kooperaci, vzájemné pomoci.

K vytvoření bezpečného prostředí a klidné atmosféry v mateřské škole přispějí společně vytvořená pravidla.

Vytváříme a upevňujeme sebeobslužné návyky a společenské chování. Děti se učí být aktivní a komunikativní. Vytváříme povědomí o ochraně svého zdraví a zdravém životním stylu.

Zároveň si všímáme okolní přírody a doznívajícího léta. Proto barva žlutá.

Tento IB směřuje k osvojování následujících kompetencí RVP PV

Kompetence k učení:

- Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Kompetence komunikativní:

Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Kompetence sociální a personální:

Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim kompetence činností a občanské

Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Příklady dílčích témat: Začínáme v MŠ, Rodina, Vlastnosti, Kde bydlím, Pravidla soužití, Kamarádi, Co mám rád, úroda na zahrádce....

Dílčí témata jsou podrobněji zpracována v třídních vzdělávacích programech.

Příklady vzdělávací nabídky:

- Spontánní hra
- Prosociální hry, pohybové hry
- Vycházky do okolí, pozorování měnící se přírody
- Poznávání nových výtvarných technik pro sebevyjádření dítěte
- Společné vytváření pravidel soužití
- Setkávání dětí a učitelek z obou tříd MŠ na společných akcích
- Komunikativní hry, hry na téma rodiny, přátelství
- Rozhovory, diskuse nad problémy
- Činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí
- Činnosti zaměřené na zvládnutí sebeobsluhy, základní návyky zaměřené na zacházení s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami, hudebními nástroji
- Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání
- Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností
- Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

2. Integrovaný blok ORANŽOVÁ

Charakteristika:

V tomto bloku dále prohlubujeme prosociální chování. Děti poznávají, že nejsme všichni stejní, učí se respektovat odlišnosti a potřeby druhých. Učí se řešit konflikty dohodou.

Vedeme děti k pochopení věcí a jevů, které kolem sebe vidí (příjemných i nepříjemných), otevřeně o nich hovoříme. Učíme je vyjádřit své prožitky, ohodnotit sám sebe a formulovat otázky a odpovědi. Zachycujeme skutečnosti ze svého okolí různými způsoby a technikami.

Prožíváme společně s dětmi a jejich rodinami slavení našich tradičních svátků. Oranžová je barva podzimního listí, ale i halloweenských dýní nebo hřejivého ohně.

Tento IB směřuje k osvojování následujících kompetencí RVP PV.

Dítě ukončující předškolní vzdělávání:

1.kompetence k učení

Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

2. kompetence k řešení problémů

Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

3. kompetence komunikativní

Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

4. kompetence sociální a personální

Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

5. kompetence činnostní a občanské

Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Příklady dílčích témat: Změny v přírodě, Barvy, Plody podzimu, Přípravy na zimu, Počasí, Dušičky...

Příklady vzdělávací nabídky:

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- Sezónní činnosti (pouštění draků, turistika)
- Komentování zážitků a aktivit, samostatný slovní projev na určité téma

- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru
- Smyslové hra, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti...
- Hry podporující tvořivost, fantazii
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- Úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, hudebně pohybové hry
- Aktivity podporující sblížení dětí
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty (dobro a zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...)
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi zvyky běžnými v jeho kulturní prostředí
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody a změn v ní

3. Integrovaný blok MODRÁ

Charakteristika:

Poznáváme typické znaky jednotlivých ročních období, projevy počasí. Seznamujeme se s živou i neživou přírodou, učíme se ji chránit. Připomínáme si nebezpečí, se kterými se můžeme v přírodě i ve společnosti setkat. Experimentujeme s přírodními materiály.

V tomto bloku se více zaměřujeme na umění a literaturou, které jsou významnou součástí našeho života. Mateřská škola otvírá dětem tento svět, seznamuje je s různými uměleckými formami. Hledáme společně s dětmi ponaučení, krásu, probouzíme emoce. Naším cílem je vzbuzovat u dětí zájem o hudbu, výtvarné umění, literaturu i další umělecké obory. Pokládáme základy budoucímu dětskému čtenářství, zprostředkováváme dětem různorodé umělecké zážitky. Chceme být zapálenými diváky, posluchači i tvůrci.

Modrá je barva zimy a všeho, co k ní patří, takže i Vánoce, Advent, zimní sporty....

Tento IB směřuje k osvojování následujících kompetencí RVP PV.

1.kompetence k učení

Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

2. kompetence k řešení problémů

Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

3. kompetence komunikativní

Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

4. kompetence sociální a personální

Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

5. kompetence činnostní a občanské

Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Příklady dílčích témat: Advent, Vánoce, Pohádky a písničky, Oblíbená kniha, Zimní zábavy a nebezpečí, Voda a její proměny, ...

Příklady vzdělávací nabídky:

- Sezonní činnosti (sáňkování, bobování, hry se sněhem)
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti související s Vánoci, svátkem sv. Mikuláše...
- Činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky...
- Přednes, dramaturgie, zpěv
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen,
- Prohlížení a „čtení“ knížek,

- Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika...)
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky),
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty,
- Námětové hry a činnosti
- Dramatické činnosti, mimické vyjadřování
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, estetické vnímání a „tříbení vkusu“
- Návštěva kulturních a uměleckých míst a akcí
- Poučení o možných nebezpečných situacích a možnosti, jak se chránit
- Sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- Práce s literárními texty

4. Integrovaný blok ZELENÁ

Charakteristika:

V tomto bloku se budeme nejvíce věnovat přírodě, jejím proměnám, zákonitostem; budeme posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte, experimentovat, hledat souvislosti. Využijeme dosavadní znalosti a dovednosti v praktických činnostech. Děti si osvojí nové dovednosti při práci s různým materiálem a pomůckami.

Kromě přírody se zaměříme i sami na sebe, na své tělo, na to, co je nám příjemné nebo nepříjemné. Budeme vytvářet povědomí o ochraně zdraví a bezpečnosti, naučíme se poznávat rizikové situace a reagovat v nich. Podporovat respekt k okolí i ve vztahu k druhému člověku.

Zelená je barva probouzející se přírody, ale také značí „volný průjezd“ pro dětskou zvědavost....

Tento IB směřuje k osvojování následujících kompetencí RVP PV.

1. kompetence k učení

Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

2. kompetence k řešení problémů

Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

3. kompetence komunikativní

Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

4. kompetence sociální a personální

Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5. kompetence činnostní a občanské

Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

Příklady dílčích témat: První jarní květy, Mláďata, Louka, Velikonoce, Hmyz, Moje tělo....

Příklady vzdělávací nabídky:

- Zdravotně zaměřené činnosti
- Smyslové a psychomotorické hry
- Činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nezdravých návyků a závislostí
- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání...)
- Činnosti zaměřené na osvojování poznatků (vysvětlování, odpovědi na otázky, hledání v encyklopediích...)
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- Hry, při nichž se dítě učí respektovat druhého
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností

- Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich práce, praktická manipulace s pomůckami a nástroji
- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník....)
- Činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu

5. Integrovaný blok ČERVENÁ

Charakteristika:

Tento blok se zaměřuje především na kulturu, tradice a historii v okolí naší školky i v celém světě. Budeme podnikat výlety do okolí a poznávat historicky památná místa, povíme si pověsti z našeho kraje a budeme vzbuzovat zájem o jeho poznávání na základě vyprávění, obrázků, pohlednic, knih, vlastních zážitků. Souvisejícím tématem je cestování. Seznámíme se s oblastí dopravy a s pravidly silničního provozu, s kulturou a přírodou v jiných zemích světa. Blíže děti poznají některé období v naší historii, ale také si rozšíří poznatky o vesmíru, o Zemi jako jeho součástí.

Do tohoto bloku patří nejen výlety, ale také školkové slavnosti, oslava těch, ke kterým mají děti nejbližší (Dne matek i Dne otců)

Červená je barva začínajícího léta, těšení na prázdniny a cestování...

Tento IB směřuje k osvojování následujících kompetencí RVP PV.

1. kompetence k učení

Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. kompetence k řešení problémů

Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. kompetence komunikativní

Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

4. kompetence sociální a personální

Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

5. kompetence činnostní a občanské

Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění

Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Příklady dílčích témat: Doprava, Květina pro maminku, Naše vesnice a okolí, Jedeme na dovolenou, Asie (*Afrika, Amerika, Austrálie....*), Dinosauři, Jak se žilo v....

Příklady vzdělávací nabídky:

- Konstruktivní a grafické činnosti
- Komentování zážitků a aktivit, vyprávění pověstí, příběhů
- Vyhledávání v encyklopediích, knihách...
- Námětové hry a činnosti
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru
- Hry na téma rodiny
- Výlety do okolí, návštěva slavností, kulturních akcí
- Společná setkávání, povídání, aktivity podporující sblížení dětí
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní
- Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice a celém světě

VII. EVALUAČNÍ SYSTÉM

I. VNĚJŠÍ EVALUACE

Zpětná vazba a východiska pro další práci Mateřské školy:

Rodiče hodnotí:

oblast spolupráce a spoluúčasti, informovanost – zprostředkování dostatečného množství informací, a to nejen formou řádu, školního plánu, ale také zveřejňováním obsahu plánovaných

a realizovaných činností (akcí, aktivit) s možností podílu na jejich tvorbě, ale také informovanost při stravování, v oblasti individuálního přístupu, konzultace, společným hodnocením na rodičovských schůzkách a na schůzkách třídních důvěrníků, neformálními denními rozhovory, příležitostnými rozhovory a vzájemným setkáváním se pro zjištění názoru rodičů na MŠ, ...

ČŠI sleduje, posuzuje a hodnotí:

kvalitu ŠVP a kvalitu pedagogické práce, sebehodnocení školy – podle předem stanovených kritérií v protokolech, v záznamech z kontrol

odborníci PPP, SPC zjišťují, doporučují, konzultují či hodnotí:

oblast spolupráce, spoluúčasti, stav či pokroky dětí

pedagogové 1. tříd ZŠ hodnotí, sledují:

oblast spolupráce MŠ se ZŠ a ZUŠ, připravenost a pokroky dětí

další zdroje informací

závazné programové dokumenty, pedagogický sbor, odbory školství, partneři školy, krajský úřad, magistrát, hygienická stanice, zřizovatel, ohlasy na práci školy – média, tisk, kronika, foto a video dokumentace, ...

II. VNITŘNÍ EVALUACE

je nezbytnou a samozřejmou součástí práce každé mateřské školy.

Cílem je ověřit a zlepšit kvalitu celkové činnosti MŠ včetně podmínek školy (posuzovat funkčnost, účinnost, efektivitu) při zapojení všech zaměstnanců MŠ

Evaluace v MŠ probíhá ve třech fázích

- sběr informací
- analýza získaných dat
- vyvození závěrů, návrhy změn, reflexe výsledků

Mateřská škola hodnotí svou práci **systematicky, komplexně a pravidelně, podle předem připraveného plánu.**

Z hlediska komplexnosti sledujeme:

- soulad ŠVP (TVP) s RVP PV;
- plnění cílů ŠVP (TVP);
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků);
- práci učitelů (včetně jejich sebereflexe);
- výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika);
- kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV.

Na základě jednotlivých zjištění a poznatků hodnotí učitelka pověřená vedením MŠ vzdělávací výsledky, jednotlivé zaměstnance i mateřskou školu jako celek a přijímá konkrétní opatření.

Do hodnocení podmínek vzdělávání jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy, rodiče i partneři školy. Konkrétní kritéria pro hodnocení všech oblastí, která jsou předmětem autoevaluace, musí být v souladu s principy předškolního vzdělávání danými RVP PV. Systém autoevaluace tvoří povinnou součást pedagogické dokumentace třídy a školy.

Na základě zjištěných poznatků učitelky pověřené vedením MŠ a učitelé nejen navrhuji a provádějí potřebné úpravy vzdělávacích podmínek, ale také projektují vlastní pedagogickou činnost zaměřenou na rozvoj klíčových kompetencí dítěte.

Co vyhodnocujeme	Jakým způsobem	Jak často	Zodpovědná osoba	Analýza informací a stanovení postupu
Soulad ŠVP s RVP	Dle kritérií daných v RVP Třídní kniha	1x ročně	Učitelka pověřená vedením MŠ	Změna ŠVP
Plnění cílů ŠVP	Hodnocení IB Hodnocení TVP Třídní kniha	5x ročně 1x ročně	Učitelky MŠ + Učitelka pověřená vedením MŠ	Hodnotící formulář Zohlednění v dalším IB
Realizace IB	Hodnocení témat IB Hodnocení TVP Třídní kniha	1x týdně 1x ročně	Učitelky MŠ Učitelka pověřená vedením MŠ	Hodnotící formulář Zápis v třídní knize
Práce učitelů	Hospitace Sebereflexe Hodnocení rodičů, zainteresovaných osob Zápisy v třídní knize	1x ročně Neustále, písemně 1x ročně Případně Denně	Učitelka pověřená vedením MŠ Učitelé, Učitelé	Hospitační zpráva Autoevaluační dotazník, Rozhovor s Učitelkou pověřenou vedením MŠ Pedagogická rada
Výsledky vzdělávání	Diagnostické listy Portfolio dítěte Evaluace témat IB	3x ročně Průběžně 1x týdně	Učitelé Učitelé Učitelé	Zápis v DL Práce dítěte Hodnotící formulář

	Konzultace s rodiči	Příležitostně	Učitelé	Zápis z konzultace
	Pozorování	Denně	Učitelé	Zápis v DL
	Depistáž školní zralosti	1x ročně	PPP	Rozhovor odborníka se zástupcem ředitele pro MŠ
	Konzultace s PPP, SPC, pediatrem	V případě potřeby	Učitelka pověřená vedením MŠ	Rozhovor, odborná zpráva, změna metod práce, organizační a systémová změna, vytvoření Plánu podpory
Kvalita podmínek vzdělávání	1. Kontrola zařízení 2. Rozhovory s učiteli, provozními zaměstnanci 3. Rozhovory s rodiči	1x měsíčně Průběžně Průběžně	Učitelka pověřená vedením MŠ + učitelé	Pedagogická rada Nákup nebo obnova zařízení; Organizační změna
Spolupráce s rodiči	Třídní schůzky	1x ročně	Učitelka pověřená vedením MŠ	Prezenční listina, zápis ze schůzky
	Dotazník	1x za 2 roky		Vyhodnocení dotazníku
	Zapojení se do aktivit školy, nabídka aktivit	Průběžně	Učitelé	Hodnotící formulář IB Prezenční listina z akcí
	Sponzorské dary	Průběžně	Zástupce ředitele pro MŠ	Seznam sponzorských darů
	Připomínky a podněty	Průběžně		Rozhovory, písemné připomínky a podněty ze schránky
DVPP	Účast na seminářích	Min. 2x ročně	Učitelé	Osvědčení o účasti
	Sdílení informací	Průběžně		Rozhovory, ped. Rada

	Samostudium odborné literatury	Průběžně		Seznam prostudované literatury, diskuze na ped. Radě
--	--------------------------------	----------	--	--